DOI: https://doi.org/10.53486/sstc2026.v1.24
CZU: 37.018.43:004

DIGITAL LEARNING VS TRADITIONAL LEARNING: A COMPARATIVE APPROACH

ÎNVĂȚAREA DIGITALĂ VS ÎNVĂȚAREA TRADIȚIONALĂ: O ABORDARE COMPARATIVĂ

IACUB Mihaela, studentă, specialitatea: BA
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
Telefon: + 373 (60006120)
e-mail autor: iacubmihaela94@gmail.com

Abstract: *In recent years, the rapid development of digital technologies has significantly transformed the educational process, creating new opportunities for learning. The purpose of this paper is to analyze and compare digital learning and traditional learning, highlighting their main characteristics, advantages, and limitations. The research is based on a qualitative analysis of specialized literature provided by international organizations such as UNESCO, OECD, and World Bank. The study shows that traditional learning ensures direct interaction, discipline, and social development, while digital learning provides flexibility, accessibility, and a wide range of educational resources. However, both approaches also present certain disadvantages, such as limited flexibility in traditional education and reduced human interaction in digital environments. The results highlight that the most effective approach in modern education is the integration of both methods into a blended learning system, which combines the strengths of each of each form. This approach contributes to improving the quality of education and adapting it to the needs of the contemporary society.*
Keywords: *digital learning, traditional learning, education, technology, innovation, blended learning.*
JEL CLASSIFICATION: I21, I23, O33

INTRODUCERE

În ultimele decenii, progresul accelerat al tehnologiilor informaționale a determinat schimbări semnificative în domeniul educației, influențând atât metodele de predare, cât și modalitățile de acces la informație. Sistemele educaționale din întreaga lume sunt nevoite să se adapteze noilor realități digitale, pentru a răspunde cerințelor unei societăți aflate în continuă transformare (UNESCO, 2023).

În acest context, educația tradițională, bazată pe interacțiunea directă dintre profesor și elev, începe să fie completată sau, în unele cazuri, înlocuită parțial de învățarea digitală. Această tranziție a fost accelerată inclusiv de factorii externi, precum pandemia COVID-19, care a demonstrat importanța soluțiilor educaționale online la nivel global (World Bank, 2021).

Scopul acestui articol constă în analiza comparativă a învățării digitale și a celei tradiționale, evidențiind avantajele și dezavantajele fiecărei metode. De asemenea, lucrarea își propune să analizeze situația din Republica Moldova în raport cu practicile internaționale și să argumenteze necesitatea implementării unui sistem de învățare hibrid.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

1. Învățarea tradițonală

Învățarea tradițională reprezintă forma clasică de educație, desfășurată în instituții de învățământ, în care procesul didactic are loc într-un spațiu fizic bine definit, precum sala de clasă sau amfiteatrul, sub coordonarea directă a profesorului. Această formă de educație se bazează, în principal, pe manuale tipărite, explicații verbale, notițe scrise și exerciții realizate pe suport de hârtie, oferind un cadru bine organizat și standardizat de predare și evaluare (OECD, 2022).

Unul dintre cele mai importante avantaje ale învățării tradiționale este interacțiunea directă profesor–elev. Prin comunicarea față în față, elevii pot adresa întrebări imediat, pot primi explicații

suplimentare și feedback direct, ceea ce contribuie la o mai bună înțelegere a materiei. Totodată, acest tip de învățare favorizează dezvoltarea competențelor sociale, precum comunicarea, cooperarea și munca în echipă, dar și formarea disciplinei, a respectării regulilor și a responsabilității academice (UNESCO, 2023).

De exemplu, în școlile și universitățile din Republica Moldova, lecțiile tradiționale permit profesorilor să observe comportamentul elevilor, nivelul de atenție și dificultățile întâmpinate de aceștia, adaptând ritmul și metoda de predare în funcție de necesitățile clasei. Acest aspect este deosebit de important în ciclurile gimnazial și liceal, unde rolul cadrului didactic este esențial în formarea personalității elevului (UNESCO, 2023).

Cu toate acestea, învățarea tradițională prezintă și anumite limite. Programul rigid, dependent de orar, precum și necesitatea prezenței fizice pot reduce flexibilitatea procesului educațional. În Republica Moldova, acest dezavantaj este mai evident în mediul rural, unde distanța față de instituțiile de învățământ, lipsa transportului sau resursele educaționale limitate pot afecta accesul egal la educație de calitate (World Bank, 2021).

În opinia autorului, învățarea tradițională rămâne esențială în formarea elevilor și studenților, deoarece oferă un cadru bine organizat, disciplină și posibilitatea unei interacțiuni directe cu profesorul. Consider că această formă contribuie nu doar la acumularea cunoștințelor, ci și la dezvoltarea personală și socială a elevilor, fiind o bază importantă pentru orice parcurs educațional.

2. Învățarea digitală

Învățarea digitală reprezintă o formă modernă de educație, bazată pe utilizarea tehnologiilor informaționale și a internetului, care permite desfășurarea procesului educațional într-un mediu virtual. Aceasta include cursuri online, platforme educaționale (precum Moodle, Google Classroom sau Microsoft Teams), aplicații interactive, materiale video și resurse multimedia, care oferă acces rapid și diversificat la informație, indiferent de locație (Coursera, 2023).

Un avantaj major al învățării digitale este flexibilitatea ridicată, care le permite elevilor și studenților să își organizeze propriul ritm de studiu. Aceștia pot accesa materialele educaționale în orice moment, pot relua lecțiile ori de câte ori este necesar și pot învăța într-un mod adaptat nevoilor personale. În multe țări dezvoltate, precum Statele Unite ale Americii, Germania sau Marea Britanie, învățarea digitală este integrată activ în sistemele educaționale, fiind utilizată atât ca metodă principală, cât și ca suport pentru educația tradițională (OECD, 2022).

De exemplu, numeroase universități din aceste state oferă cursuri online și programe de tip blended learning, care combină prezența fizică cu activități digitale. Acest lucru contribuie la dezvoltarea autonomiei elevilor, a competențelor digitale și a capacității de autogestionare a procesului de învățare (OECD, 2022).

Cu toate acestea, învățarea digitală implică și anumite riscuri. Lipsa interacțiunii directe cu profesorul și colegii poate afecta motivația, implicarea activă și sentimentul de apartenență la comunitatea academică. În plus, utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la distragerea atenției și la dificultăți de concentrare. În Republica Moldova, problemele sunt amplificate de accesul inegal la internet de mare viteză și la dispozitive digitale performante, ceea ce generează discrepanțe educaționale între elevi (World Bank, 2021).

Așadar, învățarea digitală este foarte utilă în contextul actual, deoarece oferă flexibilitate, acces rapid la informație și posibilitatea de a învăța în ritm propriu. Totuși, consider că aceasta trebuie utilizată într-un mod echilibrat, pentru a evita lipsa interacțiunii directe și pentru a menține motivația și implicarea elevilor în procesul educațional.

3. Analiza comparativă a învățării tradiționale și digitale

Comparând cele două forme de educație, se observă că învățarea tradițională și cea digitală au roluri complementare în formarea competențelor elevilor și studenților. Învățarea tradițională asigură stabilitate, disciplină și interacțiune socială directă, în timp ce învățarea digitală facilitează accesul rapid la informație, flexibilitatea procesului educațional și adaptarea la cerințele actuale ale pieței muncii (OECD, 2022).

În Republica Moldova, educația tradițională rămâne predominantă, în special în învățământul preuniversitar, însă instituțiile de învățământ superior implementează tot mai frecvent soluții digitale, precum platforme online și resurse educaționale electronice, aliniindu-se treptat tendințelor internaționale (UNESCO, 2023).

Diferențele și asemănările dintre cele două forme de educație sunt prezentate sintetic în Tabelul 1, elaborat de autor în baza rapoartelor UNESCO (2023), OECD (2022) și World Bank (2021), evidențiind necesitatea unei abordări integrate.

Totuși, utilizarea exclusivă a uneia dintre aceste metode nu este suficient de eficientă. Or, un sistem de învățare hibrid reprezintă soluția optimă pentru educația modernă, deoarece valorifică avantajele ambelor forme și reduce limitările acestora (OECD, 2022).

Pentru a evidenția mai clar principalele diferențe și asemănări dintre învățarea tradițională și cea digitală, am sintetizat aceste aspecte în tabelul de mai jos, astfel încât să fie mai ușor de comparat caracteristicile fiecărei forme de educație.

Tabelul 1. Diferențele și asemănările între învățarea tradițională și cea digitală

Învățarea tradițională	Asemănări	Învățarea digitală
Se realizează în sala de clasă, față în față	Se urmărește transmiterea infor-mațiilor într-un mod cât mai eficient	Se desfășoară online, prin intermediul platformelor digitale
Elevul are parte de contact direct cu profesorul	Sunt implicați atât elevul, cât și profesorul	Interacțiunea elevului se realizează virtual, prin internet
Are parte de o flexibilitate redusă, urmând un plan fix	Contribuie la dezvoltarea competențelor personale	Dispune de un plan de studii flexibil
Accesul la informație este limitat la manuale și materialele didactice	Necesită implicare și responsa-bilitate din partea elevului	Accesul la informație este unul extins, având la dispoziție resurse online variate
Tehnologia este utilizată în resurse minime, foarte puțină	Sunt utilizate metode și tehnici didactice	Se utilizează tehnologiea nelimitat
Ritmul de studiu al elevului este stabilit de profesor	Este permisă evaluarea progresului dobândit de elev	Sistemul prin care elevul învață, este adaptat individual după cerințele fiecăruia
Elevul devinde mai disciplinat și are parte de control	Necesită planificarea și organiza-rea activităților de către profesor	Elevul depinde în mare parte de autocontrol
Cheltuielile sale adesea sunt pentru manuale și transport	Urmăresc atingerea obiectivelor educaționale	Cheltuie pentru a avea la dispoziție internet si dispozitive digitale
Interacționează cu oamenii, fiind ghidat în mod direct	Stimulează colaboraea între elevi	Lipsa contactului cu lumea, ghidarea având loc de la distanță

Sursa: elaborat de autor în baza UNESCO (2023), OECD (2022), World Bank (2021)

Analizând informațiile prezentate în Tabelul 1, se constată că învățarea tradițională și cea digitală diferă semnificativ din punct de vedere al modului de organizare, al nivelului de flexibilitate și al utilizării tehnologiei. Totuși, ambele forme de educație urmăresc atingerea acelorași obiective educaționale, fiind orientate spre dezvoltarea competențelor și formarea cunoștințelor necesare elevilor. Acest fapt confirmă ideea că educația modernă trebuie să se bazeze pe o abordare integrată, care să combine metodele clasice cu cele digitale, adaptându-se astfel nevoilor individuale ale fiecărui elev și cerințelor societății contemporane (World Bank, 2021).

4. Învățământul din Republica Moldova comparativ cu cel din alte state

În Republica Moldova, sistemul educațional este în continuare axat în mare parte pe modelul tradițional de predare, caracterizat prin prezența fizică obligatorie, program fix și metode clasice de evaluare. Cu toate acestea, în ultimii ani se observă o tendință clară de integrare a tehnologiilor digitale, în special în învățământul superior. Universitățile au început să utilizeze tot mai frecvent platforme online pentru distribuirea materialelor didactice, desfășurarea evaluărilor și comunicarea dintre profesori și studenți, ca rezultat al procesului de digitalizare accelerat din perioada post-pandemică (UNESCO, 2023; OECD, 2023).

Totuși, nivelul de implementare a educației digitale în Republica Moldova rămâne neuniform. O parte dintre instituții dispun de infrastructură tehnologică adecvată, în timp ce altele se confruntă cu lipsa echipamentelor moderne, acces limitat la internet și competențe digitale insuficient dezvoltate atât în rândul elevilor, cât și al cadrelor didactice. Aceste diferențe continuă să influențeze calitatea procesului educațional și capacitatea sistemului de a răspunde cerințelor actuale ale societății bazate pe cunoaștere (UNESCO, 2023; World Bank, 2023).

Comparativ, în multe state din Uniunea Europeană și America de Nord, educația digitală este deja bine integrată în sistemele naționale de învățământ. Țări precum Germania, Olanda, Finlanda sau Statele Unite ale Americii utilizează modele de învățare hibridă, care combină predarea față în față cu activități online, platforme educaționale integrate și evaluări digitale. Aceste state investesc constant în infrastructura digitală, în formarea profesorilor și în dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor, considerând educația digitală un element esențial pentru dezvoltarea economică și socială (OECD, 2023; European Commission, 2024).

De asemenea, în sistemele educaționale occidentale, accentul este pus pe utilizarea tehnologiei ca instrument de sprijin pentru învățare, nu doar ca mijloc de transmitere a informației. Elevii sunt încurajați să participe activ, să colaboreze online, să utilizeze resurse educaționale deschise și să își dezvolte gândirea critică și autonomia în procesul de învățare (OECD, 2023).

Așadar, diferența principală dintre educația din Republica Moldova și cea din statele dezvoltate constă în nivelul de implementare și susținerea strategică a digitalizării. Consider că, deși Republica Moldova se află într-un proces de adaptare și modernizare, direcția de dezvoltare este una corectă, iar prin investiții continue și preluarea bunelor practici internaționale, sistemul educațional poate deveni mai performant și mai adaptat cerințelor actuale.

CONCLUZII

În urma analizei realizate, consider că atât învățarea tradițională, cât și cea digitală au un rol important atât în formarea elevilor, cât și a studenților. Învățarea tradițională contribuie la menținerea unei relații directe între profesor și elev/student, la dezvoltarea disciplinei și a abilităților sociale, în timp ce învățarea digitală răspunde cerințelor actuale prin flexibilitate, acces rapid la informație și posibilitatea adaptării procesului de studiu în funcție de nevoile fiecăruia.

În opinia autorului, niciuna dintre aceste forme nu este suficient de eficientă dacă este utilizată separat. Învățarea tradițională poate deveni uneori rigidă, iar cea digitală poate duce la scăderea interacțiunii și a motivației. De aceea, îmbinarea acestora într-un sistem de învățare hibrid este cea mai potrivită soluție pentru un proces educațional echilibrat și eficient.

În ceea ce privește Republica Moldova, se constată că sistemul educațional este în proces de modernizare, însă acest proces necesită în continuare dezvoltare. Consider că este important să se investească mai mult în infrastructura digitală, în pregătirea cadrelor didactice și în dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor și/sau studenților, pentru a reduce diferențele față de alte state. Or, dezvoltarea unui model educațional hibrid, bazat pe integrarea tehnologiilor digitale în cadrul metodelor tradiționale, reprezintă o soluție sustenabilă pentru adaptarea sistemului educațional la cerințele actuale.

REFERINȚE:

1. Coursera. (2023). *Introduction to digital education*. https://www.coursera.org/learn/digital-education
2. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2022). *Digital education outlook*. OECD Publishing. https://www.oecd.org
3. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2023). *Education at a glance 2023*. OECD Publishing. https://www.oecd.org
4. UNESCO. (2023). *Global education monitoring report*. https://www.unesco.org
5. World Bank. (2021). *Education technology for effective learning*. World Bank. https://www.worldbank.org
6. World Bank. (2023). *Digital development overview*. World Bank. https://www.worldbank.org
7. European Commission. (2024). *Digital education action plan (2021–2027)*. https://education.ec.europa.eu

Coordonator ştiinţific: HĂBĂȘESCU Mariana, asistent universitar
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: habasescu.mariana.mihail@ase.md